

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
★
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Rákóczi és Kossuth.

Kassa, okt. 25.

A magyar történelem lapjai telve vannak fényes nevekkkel. Maga a magyar történelem nem más, mint harcok könyve, melyben a szabadsághősök és mártírok nevei egymást érik.

Ezeréves multunkban soha meg nem pihenhetünk. Alig volt évtized, mely harcot ne hozott volna. Hol a szabadságért, hol a vallásért, most a német, majd a török ellen kellett harcot kezdenünk. És hogy ezek a harcok dicsőséggel teljesek voltak akkor is, midőn veszteséggel jártak, nemzeti hőseinknek köszönhetjük, kiknél több és nagyobb alig fordul elő az európai államok történelmében.

És mégis, ha e neveket szemléljük, lelkünk legmelegebben a Rákóczi és Kossuthénál érez, szívünk ezeknél dobog leghevesebben és míg a többihez csak a tisztelet és hódolat, ezekhez a szeretet és rajongás csatol.

Rákóczi és Kossuth nevei fogalommal lettek a nemzet előtt. Mindkettő a lángoló hazaszeretet, az önzetlenség, a tetterő, az akarat és a szabadság iránti rajongás megtestesült szimbóluma. Egyik sem nagyobb a másiknál. Rákóczi rangban előkelőbb, Kossuth lelki nagyságával mellé emelkedik. Rákóczi fejedelmi sarj és Magyarország választott fejedelme. Kossuth a népből való, de a nép által szintén vezérnek választott. Mindkettőt magas polcra helyezi tehetsége, izzó hazaszeretete és a viszonyok kényszerűsége.

Ami Rákóczi a nemzetnek 1700 körül, az Kossuth 150 évvel később. A megváltója, vezére és később mártyrja.

Mindkettő eléri azt a piederstált, ahová egy nemzet szeretete, rajongása embert helyezhet. És mindkettő lebukik oly mélyre, amilyen bukás csak abszolút nagyságokat érhet.

Rákóczi és Kossuth életének egy a dicsősége, tanúsága, sorsának egy a tragikuma. Az, ki hazájáért küzd és szabadságért életét teszi kockára, később a hazájából száműzött és a hontalanság keserű kenyerét eszi.

Rákóczi is, Kossuth is a nép lelkének, vágyainak attributumai. Szavukra megmozdul a nemzet, zászlóuk alá seregek tódulnak és Kossuth

neve 1848-ban úgy tárgya az imádatnak, mint egykor Rákóczié. Csak az idő haladt előre, a helyzet változatlan maradt. Kurucok és labancok állnak ismét egymással szemben és újra van a magyarnak villogó szemü, fekete haju, izzó lelkü és ékes szavu vezére. Kossuth a szabadságharconak melegevnedett Rákócziája.

A harc most is leveretéssel végződik, mint akkor. A szabadsághősök hullái fölött újra lakomát ülnek a zsarnokság hiénái. És most is, mint akkor, véredek üldözik a vezért és mig rajongó hivatitól kísérve, védve menekül az országból, — „feszítsd meg“-et kiáltanak utána és hazaárulónak nyilvánítják.

Rákóczi is, Kossuth is rebellis, hazaáruló a labancok szemében. Mig a kurucok előtt dicsfényes szentiséggé emelkedik és ideállá magasztosul.

Bocskay, Bethlen és a többi szabadsághőseink hasonlóan tiszteltek, mint Rákóczi és Kossuth. De elfeledettek és nevük csak néha-néha kerül elő a történelem lapjairól. De Rákóczi és Kossuth állandóan világító fákljai a nemzetnek, mutatván az utat, mely a mult nagyságával a jövő biztos kialakulása felé vezet. Rákóczi és Kossuth neve imádság, melytől lelkünk hevül és tette erőre kap.

Es hogy ez úgy van, abban nagy része lehet azon körülménynek, hogy mindkettőt a méltatlanság sújtotta és azzal bűnhődött, amiért megdicsőülnie kellett volna.

Ha győzelmet aratnak és nevük, alakjuk korukban lesz nagygyá, becsüilté, talán kevésbbé emlékeznék rájuk a jelenkor.

De — önhibájukon kívül — elbuktak, száműzetés és a hontalanság keserű fátuma jutott nekik osztályrészü és ezért — mintegy elégtételképen, — lesz emlékü dicső nemcsak a jelenben, de a jövőben is örökké.

Á kétfejű sas karmol.

Fekete-sárga disz Rákócziavatalán.

A konstantinápolyi csufság.

A katonák nem ünnepelhetnek.

Valahányszor csak felbuzdul a nemzeti érzés, ebben a sok megpróbáltatáson keresztül ment országban, az osztrák gazdaság mindanyiszor ránk vicsoritja önértetün-

ket tépő agyaráit, arra törekszik, hogy ünnepeinket megrontsa. A kormánynak most is borsot tört orra alá az osztrák kamarilla, hogy a nemzet ünnepében diszharmoniat ámasszon, a feületesen itélő lelkében elkeseredést keltsen. A bukott „birodalmi kancellár“ utolsó skandalizálása, hogy a konstantinápolyi temetésből kiszorította a magyar jelleget. Mélyen elszomorító az a levél, melyet Engel Gyula, egy Konstantinápolyban élő honfitársunk intézett Barabás Bélához. A levél a többek között azt írja:

A gyászmise — fájdalom — igazán gyászos volt: hideg, rideg magyartalan ceremónia nemzetközi jelleggel, magyar szó, magyar zászló, fejedelmünk dicső színei teljes kizárásával. Hiába vágyott szívünk dicső nármás színü lobogónk és hallhatatlan vörös-kék színü zászló után, hiába epedt lelkünk édes magyar nyelvünk után, — egy árva magyar szó sem esett az egész szertartás alatt. Azonban keserü vigasztalásunkra — o tempora, o mores — a katafalk maga fekete-sárga lepellel le volt takarva.

Jelen volt az osztrák nagykövetség néhány magasrangú hivatalnok, tehát nix ungarisch! Szándékom vala Thaly Kálmánnal tisztelni, de elkeseredett lélekkel nem tehettem, de különben is legmentesen elzárták őt a „közösek“.

Ez a merénylet utolsó csinytevése volt Goluchowszkynek, akit — ha már felelőségre vonni nem lehet — legalább gyülöletünk könyvébe jegyezzük fel az osztrák gazságot.

A kamarilla egy másik arcátlansága, hogy eltiltották a közös hadsereg tisztjeit Rákóczi temetéséről.

A kassai hadtestparancsnok s vele együtt az összes hadtestparancsnokok szigoruan bizalmas rendeletben megiltották a közös hadsereg tisztjeinek, hogy Rákóczi temetésén még csak polgári ruhában is megjelenjenek. A tiszték a kaszárnnyában kell, hogy tartózkodjanak, legfeljebb az ablakokból nézhetik a temetést. A legénységnek még ennyi sem szabad. Ki sem mozdulhat a kaszárnnyából, az ablakokhoz sem mehet. A szobákban kell tartózkodnia.

Katonai körökben úgy beszélük, hogy a honvédek nincsenek eltiltva a temetéstől. Mint minden más magyar ember, ők is áldozhatnak a kegyeletes érzésüknek.

Mélyen elszomorító dolog, hogy mi nekünk még mindég küzdenünk kell az osztrák ármánnyal. Ez a sajnálatos eset is arra ösztönöz, hogy állami függetlenségünk, teljes szabadságunk kivívására, mint egy test egy sorakozzék a pártokra osztott nemzet. Használjuk fel a békés időt a szervezkedésre, mert csak így lesz módunk megbirkózni, még mindég erős ellenségünkkel — az osztrákkal.

Előfizetőinket, akik hátralékban vannak, tisztelettel kérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére, hogy a lapküldés fennakadást ne szenvedjen.

Az elnökség menti a bőrét.

A tanítókat presszionálják.

Mondj igazat, beverik a fejed.

A kassai tanító gyűlés határozata, melyen részt vettek az Abauj-Torna vármegyei tanítók is, mind szélesebben veri föl a botrányok hullám gyűrűit. Az elnökség gyámoltalan viselkedésére olvassuk rá a kassai határozat odiumát s most ennek dacára, a tehetetlen tanfelügyelő Zágróczky Gyula, s még tehetetlenebb elnöke a nevezetes közgyűlésnek menti a saját bőrét. Menti pedig olyan formában, mely erős kétségeket támaszt mindazokban, kik a vélemény szabadságát, az alkotmányos közszabadság legdrágább kincsének tartják.

Sudy Kapisztrán János kassai elemi iskolai igazgató formális gyűlést vezetett e hó 17-én, hol a sok szó beszédre s legutóbbi iskolaszéki határozatra alkalmat adott határozat lejátszódott. Az elnöktől függ a tanácskozás helyes vezetése. Neki kell arra ügyelnie, hogy a vita el ne fajuljon. Amit a szónok mond, azért mindenképp előt az elnök felelős. Az elnök vigyázhatott volna, hogy azon a gyűlekezeten, hol rendszerint zajtalanul, elvont pedagógiai teteleken vitáznak, a pusztán tudományos értekezésnek szánt felolvasás vitájába s bele ne vegyüljön a politika. Az elnök felelős a rendőri hatóság előtt is, hogy az a gyűlés hatósági engedély nélkül politikailag. Sudy K. János számoljon érte, hogy a szónokok, az ő általa vezetett közgyűlésen a tárgytól elkalandoztak s társadalmi kérdéseknek tudományos eszmecseréje helyett, izzó politikailag merültek. Az elnök hallotta mit mondott Herboly, sőt állítólag többet is hallott mint mondott. Ezt mondják, kik a gyűlésen jelen voltak s akik az iskolaszékhez beadott jelentését is olvasták. Miért nem vonta meg tőle a szót?

Hogy ez meg nem történt, azt jelenti, hogy a szónok véleménye, felszólalása helyesléssel találkozott s át nem lépte a megengedett korlátok határát. Sőt tetézte mind ezt azzal, hogy négyszer adott szót Herboly-nak, holott a tanácskozási rend értelmében egy szónok ugyanazon tárgyhöz legfeljebb kétszer szólalhat föl.

A megtörtént esemény ódioma e szerint csakugy megilleti Sudy K. Jánost, mint Herbolyt és Csernyt. Ugyanoly fegyelmet érdemel, vagy ugyanoly bántatlanul kell hagyni a két tanítót, mint őt nem bántották . . .

Mit tesz Isten?

Pokoli gondolatot sugal Sudy K. János fejébe. Kacagjunk, vagy botránkozzunk meg fölötte. A mai napon körlevelet intézett az egyesület tanítóságaihoz, melyben kenetteljes szavakban utal a történetekre s aláírás végett a következő nyilatkozatot mellékli:

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy az abauj-tornamegyei általános tanító-egyesület október 17-én tartott közgyűlésében történt dolgot, többséget nyert határozatot nem helyeslem, annak megtörténte fölött megdöbbenésemnek és sajnálatomnak adok kifejezést; mert én sem valamely szakszervezetbe beállni, sem valamely politikai szövözetnek, legkevésbé a nemzetközi szocialistákkal egyesülni nem akarok és nem fogok. Ott, ahol a tanítók anyagi ellátásának, tehát megélhetési viszonyainak előmozdításáról lesz szó, a tisztesség fegyvereivel mindig harcolni fogok, anélkül azonban, hogy céljaim elismerése végett oly utra térnék, amely a tanítóság reputációját sérti.

Kelt . . . . .

aláírás.

Mi ez? Kisdédék kertje vagy a bolondok háza! Ilyen formát, ilyen nyílt pressziót választ a karó közé szorított elnök saját és a tehetetlenségben társa, a tanfelügyelő bőrének megmentésére. Józan észszel elhiszi valaki, hogy a kassai iskolaszéki határozat után lesz egy tanítónak is bátorsága a nyilatkozat aláírását megtagadni. Mikor most már világos, hogy a vélemény szabadság kenyérvészést jelent. Nem Ez nagyon is tapintatlan és agyvelőtlen kijátszása a közgyűlésnek. Van erre más mód is. Új közgyűlés, ott tessék titkos szavazást elrendelni, tessék megmagyarázni mi is a nemzetköziség, micsoda az, ha a tanító a nemzetközi szocialista munkások elvét elfogadja. S akkor kiderül, hogy az elnök volt a hibás s nem a tanítók. Mert ők gazdasági sorsukon akartak javítani, annak adtak hangot a határozatban, de sem a hazát megtagadni, sem a nemzetközi szocialistákhoz csatlakozni szándékukban nem volt. A magyar tanító ehez, ha szervezkedni akart is, hazáját meg nem tagadja.

Ez a forma az elnöki gyámoltalanság után, még felháborítóbb baklövést jelent. Ebből le kell vonni azonban a tanfelügyelőnek a konzekvenciákat. A közgyűlés határozott. A határozatot terjessze fel a tanfelügyelő a miniszterhez. Apponyi föltétlenül megsemmisíti a határozatot. De annyi bizonyos, hogy a tanfelügyelő ur, akkor mehet!!

Ilyen presszióknak nincs helye jogállamban. A lavina megindult, félre irányítani nem lehet. Vagy leszalad s vízbe pottyant, bajt nem csinál, mint ahogy ugy is van, vagy rombolni fog, az elnökség bőre sem maradhat érintetlenül.

Van der Hoschke, a bonvivant.

Színész akar lenni.

Titkos akadályok.

Rozsnyai Kálmánról, a magyar Van der Hoschkeról ismét szól a krónika. Ránézhezedik a megélhetés gondja és pályát, foglalkozást keres, ami mindennapi kenyerét biztosítaná.

A nagy „műbarát“ a színpadot szemelte ki existenciája színterül. Még augusztusban megállapodásra jutott Krémer Sándor szatmári szinagagatóval, hogy társulatához szerződik bonvivantnak.

Krémer Sándor előleges színházi jelentéseiben nagy garral hirdette Rozsnyai Kálmán szerződését és első fellépését a Liliomfi címszerepében helyezte kilátásba. Rozsnyai leberetváltatta a bajuszát és Budapesten szorgalmasan készült első szerepére.

Nagy tanulmányokat tett és máris olyan pózzal járt-kelt, mint a Nemzeti Színház egynémely szavalásban, alpátoszbán megőszült tagja.

Azonban mit tesz Isten?

A vidéki színésznél csak a színészegyesület tagjai működhetnek. Rozsnyai Kálmán mindaddig kívül maradt Thália papjainak szervezetén és ezért most kellett volna neki a művészkedési passzuszt megszereznie. Krémer Sándor vállalta magára, hogy a színészegyesületbe való felvételét kijárja.

Elsőrangú trükknek hitte az élelmes igazgató Van der Hoschkének művészkedését és ezért természetesen nemcsak fűt, de fát is megmozgatott, csakhogy biztosíthassa magának ezt a kitűnő akvizíciót.

A színészegyesület vezető emberei azonban áthuzták nemcsak az élelmes igazgató, de a színészi ambíciókért hevülő Rozsnyai Kálmán számításait is. Azt a jóakaratu tanácsot adták Krémer Sándornak, hogy vonja vissza Rozsnyai felvételére vonatkozó előzetes bejelentését és adja tudtára neki, hogy ne is kérje formálisan sem, mert az adott

körülmények között nem vehetik fel az egyesület kötelékébe.

Rozsnyai Kálmán nem esett kétségbe és elhatározta, hogy továbbra is Van der Hoschke marad.

Öngyilkos elmebeteg.

Elpusztította magát az unokája mellett.

Schmall János Lőcsei ismert táncitanító hosszú ideig boldog családi életet élt feleségével, akin nemrégiben azonban az elme-zavar tünetei mutatkoztak. Ezt is úgy látják az a nagy boldogság okozta, amit akkor érzett, midőn férjét a táncitanító országos egyesülete kiváló megtiszteltetésben részesítette. Résztvevett még férje örömműnépében, de már másnap beborult elméje és szerető szíve, mely pedig páratlan ragaszkodással csüngött férjén és gyermekein, érzéketlenné vált teljesen. A gondos férj nem sokáig keslekedett, hanem azonnal elvitte feleségét a budapesti Batizfalvy-féle szanatoriumba, hogy ott megmentse szerető hitvesét az ő és gyermekei számára. Az asszony több hetet töltött a szanatoriumban, ahonnan mint gyógyultat e napokban bocsátották haza. Elképzelhető, hogy mily örömmel fogadták otthonában az asszonyt. Zajtalan lépésekkel jártak-keltek körülötte és tartózkodtak minden olyan beszédől, amely talán izgathatta volna. Egészen jól érezte magát, úgy hogy Schmal János és Miksa fia megkönnyebülve folytatták a táncitanítást Lőcsén. De a f. hó 22-éről 23-ikára virradó éjjelt Schmal borzasztó nyugtalanul töltötte, mintha előérzete sugta volna, hogy otthonában rémes dolog adta elő magát. Korán reggel ájtott tehát Iglóra, a hol megtudta a szomorú valót, hogy felesége meghalt. Végzetes tettét éjszaka követte el önkivületi állapotban, amikor a vele egyszobában lakó kis unokája édesen aludta álmát. A leányka reggel rémes sikoltozással csöditette össze a ház népét, akik már csak a szomorú eseményt konstatálhatták, a szerencsétlen elmebeteg asszony öngyilkosságát követett el. A család iránt általános a részvét.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Kevés az érdeklődés.

Budapest, okt. 25.

Nagyon gyér érdeklődés mellett folytatta ma tovább a Ház az iparfejlesztő javaslat tárgyalását. A kormány jó példa statuálásával majdnem teljes számban részt vett a mai ülésen, de ennél kevesebb honatya lézengett a terembe. Az ülésen Justh Gyula elnökölt, aki előadta, hogy II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvai vasárnap reggel érkeznek meg a keleti pályaudvaron, ahol is a képviselők részére külön elkerített helyet tartanak fenn. A napirendet az iparfejlesztő javaslat részletes tárgyalása foglalta le mindvégig. Az 1. §-nál Pop J. István román nemzetiségi képviselő ajánlott módosítást, amit azonban a Ház Kossuth indítványára mellőzött. A 2. §-hoz Nagy Emil és Kálósy József szólottak hozzá.

(Ülés folyik.)

Az új közös külügyminiszter eskütétele.

Bécs, október 25.

Ma délben megjelent a Burgban Aerenthal-Sexe Alajos báró, az új külügyminiszter, hogy letegye öfelsége kezébe az esküt. Az eskütételnél Burián Béla báró közös pénzügyminiszter volt jelen. Az esküt Mérey

Kajetan külügyminiszteri osztályfőnök olvasta fel.

Schönaich eskütétele.

Bécs, október 25.

A külügyminiszter után Schönaich Ferenc, az új közös hadügyminiszter járult a király elé, hogy letegye a hivatali esküt.

Kitört a villamos-sztrájk.

Megálltak a villamosok.

Harc a végsőkig.

Budapest, okt. 25

A ma estére tervezett villamos-vasuti sztrájk a kitűzött időpont előtt a délelőtti órákban kitört. Adott jelre nyílt pályán megálltak az összes villamosok. A közúti villamos alkalmazottai még bevitték a műhelyekbe, de a városi villamos-vasut alkalmazottai a sztrájk kitörésekor nyomban lezárták a kocsikról s azokat a nyílt utcán utasostul együtt állni hagyták.

Egyetlen egy villamos sem közlekedik a fővárosban. Az utcákon nagy a torlódás és zavar. A munkások el vannak a végsőkig szánva. Vagy megkapják teljes követeléseiket, vagy egyáltalában munkába nem állnak. Erősen bíznak benne, hogy anyagi szükségletet nem fognak szenvedni. A „Magyarországi Vasutas Szövetség” 40.000 koronával járul a sztrájkalaphoz. Ugyancsak anyagi segínyt ajánlott fel táviratilag az osztrák vasutas szövetség, valamint az osztrák villamos vasutasok szövetsége.

UJDONSÁGOK.

A kassai képtárlat megnyitása.

Ma délelőtt 11 órakor volt a vándorkiállítás ünnepélyes megnyitása a főgymnasium tornatermében. Szépszámu uri közönség töltötte meg a szabadon álló helyeket, melyeknek bizony elég szűken vagyunk. Ott voltak: Takács Menyhért dr. jászóvári prépost praelátus, Fischer-Colbrie Ágoston dr. püspök, Bereczely Jenő v. b. t. tanácsos, itélőtáblai elnök, Eder Ödön polgármester, Fodor Sándor pápai praelátus, Hammersberg László orsz. képviselő, Szieber Ede kir. tan. tankerületi főigazgató, Zichy Károly gróf védnökök; Kazinczy Gyula dr. közjegyző, Naményi Gyula árvaszéki elnök, Orlovsky István főrealisk. igazgató elnökök és még sokan, hölgyek és urak egyaránt.

Mihalik József kir. tan. muzeumi igazgató, ügyvezető elnök méltatta szép szavakkal a kiállítás uttörő jelentőségét és felkérte Takács Menyhért dr.-t a megnyitásra.

Ezután Takács Menyhért dr. tartott emelkedett szellemű beszédet, amelynek során megemlékezett arról a nagyszerű eseményről, mely felénk irányítja az ország érdeklődését, értven ezalatt a Rákóczi temetését, mely — ugymond — nemcsak fejedelmi temetés, hanem valóságos „pompa triumphalis” lesz. Szerencsés elhatározásnak tartja, hogy a kiállítás ép most nyílik meg, hogy művészi kincsekkel gazdagítsa a fényt, mely körülveszi a szent hamvakat.

Majd a vándorkiállítás szükségét fejtegetvén, költői képpel fejezi ki, hogy miként a nap vándorlása közben világít, melegít és termékenyít, úgy a műalkotások eme vándorútjának is az a feladata, hogy boldogságot, élvezetet nyújtson mindenütt és gyönyörködtesen.

A műértek és műértelem — a műveltség fokmérője és ennek a vándorkiállításnak vonzani, vezetni, nevelnie kell a közönséget. Igaz, hogy a műértek, a művészet iránti fogékonyság az anyagi jólét nyomában jár és csak ott virágzik, ahol nincsen szociális baj. Szociális bajnak mondja a kereslet hiányát, az anyagi helyzet nyomottságát.

Ez a tárlat segíteni igyekszik a bajon, mert összehozza a művészt a közönséggel egyrészt, másrészt meg módot nyújt arra, hogy kiki a maga fillérjeivel pártolhassa a művészetet.

Örömmel adott a kiállításnak hajlékot az iskola falai között és a kiállítást megnyitottak jelenti ki.

Ezután a képek és szobrok megtekintésére oszlott szét a közönség.

Balogh Bertalan igazgató kalauzolta a megjelent kitűnőségeket, akik igen meg voltak elégedve a látottakkal.

— A József kir. herceg Sanatórium-egyesület javára dr. Bessenyei Béláné urnó egy kézimunkát ajándékozott. Korach Hermann fakereskedő pedig a temetőben tartandó közgyűléshez a perselyek elhelyezésére szükséges cölöpöket adományozta. A jótékony adakozóknak az egyesület elnöksége ez uton mond hálás köszönetet.

— Kitűntetett premontrai pap. A király Kussinszky Arnold dr. premontrai rendi kanonoknak, a leleszi convent perjelének s az ottani országos levéltári bizottság elnökének, a tudomány, közoktatásügy és jótékonyág terén évtizedeken át szerzett érdemei elismerésül, a harmadosztályu vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

Köszönet a kassai takarékpénztárnak. A II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak behozatala alkalmából Kassán rendezendő országos ünnepély rendező bizottsága a kassai takarékpénztárhoz a következő megleghangu átiratot intézte: A Kassai Takarékpénztár Tekintetes Igazgatóságának Kassa. Koszoru váltság címén a kassai Rákóczi szobor alap javára küldött 500 korona adományáért, mellyel a tek. igazgatóság egyrészt kegyeletet rótt a nagy fejedelem emléke iránt, másrészt pedig egy szép nemzeti eszme és országos közóhaj megvalósítását segítette elő, fogadja hálás köszönetünket. A kassai takarékpénztár melyen tisztelt igazgatósága, amely minden nemzeti ügy iránt meleg érdeklődést tanusít, ezzel a nagyvilkü tényével ismét fényes bizonyítékot nyújtotta hazafias, lelkes áldozat készségének. Nagyrabecsülésünk és hazafias tiszteletünk őszinte kifejezésével vagyunk kiváló tisztelettel az intéző bizottság.

— Tűzvész forrón. A mai szélviharban óriási tűz pusztított Forrón. Tarnóczy Józsefné 5 éves fia a kertben meggyújtotta szalmájukat; néhány pillanat alatt a nagy szél a dél felé fekvő szalmatakaromány kazlakat és csűröket végig futta. Kárt szenvedtek: Tarnóczy József, Szemán Mihály, Szemán András, Markovics János, Korecsni Márton, Tóth György, Lengyel János, Lengyel Mihály, Lengyel György, Olejnyik Ferenc, Olejnyik János, Gottfried István, Orosz Miklósné, Varga Jánosné, Balogh Mihály, Csonka József, Pásztor András, Firtkó András, Csonka Mihály, Ruszin György és Spisák István.

— Vecsey hegedűje. Egy ujságíró kollégánk, ki a magyarországi körutja alkalmából Vecseyvel, a fiatal hegedűművészszel beszélgetést folytatott, a következőket írja Vecsey hegedűjéről: „Garnuerius mesternek igazi remeke. Azelőtt Kubelik játszott rajta. Tőle vette az ifjú művész 24.000 koronaért. Ezenkívül egy Pilát-féle hangversenyhegedűt is visz magával, de ezen többnyire az apja játszik otthon, ki szintén kitűnő hegedűs és első mestere volt gyermekeinek. Bemutatta a vonóit is. Van egy valódi Tourt-féle vonója, mely néhány ezer frankba került. Ezt Kubeliktől kapta ajándékba, ki különben is igen nagy barátságban van az ifjú művésszel. Van ezenkívül 2 Villion-féle vonója: egy igazi és egy imitált, mind a kettő egy-egy vagyont ér.” A kassai hangverseny iránt az érdeklődés igen élénk,

ugy, hogy ajánlhatjuk azoknak, kik ülőhelyet óhajtanak váltani, ezt mielőbb eszközölni Vitéz A. könyvkereskedésében, Főutca.

— Az amerikai kivándorlás. New-Yorkból írják, hogy a magyarországi bevándorlók száma a múlt héten ismét rohamosan emelkedett. Háromezer huszonkilencen jöttek ismét egy héten belül Magyarországból, még pedig 521 magyar, 1475 tót, 416 német, 464 horvát, 153 román.

— Szerencsétlenség. Petra András istvánvágási nyolcvanesztendő parasztagazda a minap a szomszéd községben keresztelőn volt. Keső éjjel felszedelőzködtek a vendégek, hogy hazautazzanak. Az öreg Petrát is fölszállították egy kocsira, de vesztére. Egy zökkenőnél kiesett az öreg a kocsiból és agyonzuzta magát. Kedden volt a helyszínén az orvosrendőri vizsgálat, mely megállapította, hogy bűncselekmény nem forog fenn.

— Rablótámadás. A Kisvitéz községbe vivő uton Uricsni István és öcsöcsé megtámadták a vásárra induló Rosenwasser Hermann és Steinlauf Henrik eperjesi kereskedőket, kiktől fenyegetések közt pénzt követeltek. Épp idejekorán érkezett a helyszínére két cirkáló csendőr, a kikknek sikerült a támadókat hamarosan elcsipni.

— Kocze Antal hangversenye Kassán. A budapesti országos cigányprimás hangversenyen bámulatot, elragadtatást keltett Kocze Antal játéka. A lapok abban az időben úgy irtak róla, hogy valósággal boszorkányos a játéka. Mintha nem is emberi kéztől származnék. Ezt a híres primást, aki csak a merre járt az országban, páratlan sikert aratott, a Rákóczi ünnepek alkalmával élvezni lesz része a közönségnek. Kocze e hó 27., 28. és 29-en játszik a Schalkház szálló télikertjében. A közönség körében a nagyszerű est már is ritka érdeklődést keltett.

— Megfoghatatlan, hogy lehet más-hol osztálysorsjegyet vásárolni, mint Radó Béláné sorsjegy üzletében, Deák F.-utca 21.

— Üzleti forgalomból Rákóczi szobrára (Deák Ferenc-utca 21) 5%-ot fordít a Rákóczi szobor javára, a Rákóczi vonatkozó képes lapok eladása után befolyó tiszta jövedelméből.

A Magyar Védő-Egyesület védjegyével ellátott

Rákóczi emlékérmek darabja 20 fillér.

Kaphatók Breitner Mór papírkereskedésében, Fő-utca 45.

4% a Rákóczy-szobor javára.
Viszont elárusítók magas jutalék mellett kerestetnek.

A Rákóczi menet

utján, a legjobb helyen, hol még a menet az utca közepén halad, két tágas első emeleti ablak kiadó. Bővebbet a „Napló” kiadóhivatalánál. (Kossuth-utca 16.)

Rákóczi ünnepre

3 szoba, 4 ágygyal, szalonszobával kiadó. Mánás vagy uri családnak alkalmas. Érdeklődők a „Napló” kiadóhivatalához forduljanak.

Abauj-Torna vármegye alispánja.

9309.
1906. szám.**Arlejtési hirdetmény.**

Az Abauj-Torna vármegye központi hivatalában alkalmazott kapus, hajdúk és hivataloszolók ruházatához tartozó tárgyak, továbbá irodaszerek szállításának az 1907., 1908., 1909. évekre leendő biztosítása céljából az alább részletezett szükségletekre nézve árlejtést hirdetek, mely a **folyó évi november hó 13-án délelőtt 9 órakor a vármegye kisebb tanácsstermében fog megtartatni.**

I. csoport.

A szükségletek a következők:

A kapus, hajdúk és hivataloszolók ruházatához szükséges cikkek évenkénti mennyisége.

- a) 9 drb. sapka kék posztóból.
- b) 4 drb. sapka vörös posztóból ezüst zsinórral.
- c) 13 drb. sapkatok.
- d) 26 drb. nyakravaló.
- e) 20 drb. nadrágszjij.
- f) 13 pár szarvasbőr keztyü.
- g) 1 drb. sapka a kapus részére valódi ezüst paszomántal.
- h) 1 drb. sapka a kapus részére hamis ezüst paszomántal.
- i) 2 drb. nyakravaló rojttal a kapus részére.
- j) 6 drb. sapka barna posztóból.
- k) 6 drb. nyakkendő.

II. csoport.

Csizmák és cipők évenkénti mennyisége.

1. 28 pár csizma vikszos pitling bőrből.
2. 10 pár cipő.

III. csoport.

Irodaszerek.

1. 1000 iv I. sz. fogalmazó szürke papír 8 kgr.
2. 1000 iv II. sz. kék papír 12 kg.
3. 1000 iv III. sz. fehér papír 10 kg.
4. 1000 iv IIII. sz. miniszteri papír.
5. 1000 iv V. sz. diósgyőri fehér papír.
6. 1000 iv VI. számú diósgyőri irodai papír.
7. 1000 iv VII. számú diósgyőri medián papír.
8. 1000 iv. VIII. sz. erős göngyölő papír.
9. 1000 iv IX. sz. péterfalvi merített fogalmazó papír 14 kg.
10. 1 doboz Kuhn-féle toll.
11. 1 kiló pecsétviasz.
12. 12 drb. Hardthmuth-féle fekete iron.
13. 12 drb. vörös-kék irón.
14. 12 drb. vörös irón fehér fában.
15. 12 drb. kék irón fehér fában.
16. 12 drb. tollszár.
17. 1 üveg vegyténta.
18. 1 üveg karmintenta.
19. 1 doboz vörös ostya 1000 db.
20. 1 tekercs színes spárta.
21. 1 csomag szürke spárta.
22. 1 tekercs nemzeti színű spárta.

23. 1 drb. dörzsmézga (radirgumi).
24. 1 doboz fémtoll vegyténta.
25. 1000 iv vegypapír.
26. 1 kiló fekete ténta.
27. 1 kiló fekete porzó.

Az árajánlatokban minden pontra nézve külön-külön egységár megjelölésével teendők, azonban csak oly ajánlat lesz figyelembe vehető, mely egy-egy csoport minden pontjára fog szólni.

Az I. és II. csoport a teljes szükségletet a III. pedig az egység mennyiségeket jelölik meg. Az irodaszerekre ajánlatot tevő tehát kötelezi magát, hogy a teljes szükségletet a megajánlott egységáron szállítja.

Az árlejtésen részt venni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt az I. csoportra vonatkozólag 50 kor. II. csoportra vonatkozólag 50 kor., a III. csoportra vonatkozólag 300 koronát készpénzben vagy fix kamatozású

óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt letenni.

Bánatpénzzel ellátott, magyar nyelven szerkesztett zárt írásbeli ajánlatok szintén elfogadtatnak, azonban csak az árlejtés befejezése után bontatnak fel és vétetnek figyelembe.

Ily ajánlatok minden csoportra külön-külön borítékba foglalandók s a borítékra rávezetendő, hogy az ajánlat melyik csoportra szól.

Kassa, 1906. október 16-án.

Dr. Puky Endre
alispán.**A Rákóczi menet utján**

a legjobb helyen

7 tágas első emeleti ablak

és

egy nagy erkély kiadó.

Bővebbet Fő-utca 122. I. em. ajtó 14.

BRADOVKA GYULA

kelmefestő- és vegytisztító gyára.

Kassa, Kossuth Lajos-utca 24. szám.

ŐSZI ÉS TÉLI szezonra való tekintettel értesitem a t. közönséget, hogy

színházi blousok, estélyi ruhák, őszi és téli férfi és női ruhák, gyermekruhák és köpenyek, valamint csipkefüggönyök és kézimunkák, **téli bőrkabátok és keztyűk**

3-4 nap alatt

vegyileg tisztítatnak és festetnek.

== Gyászruhák 48 óra alatt festetnek. ==

== Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. ==

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

=== összes régi betéteinek kamatlábát ===

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**